

STRAAT: straatkunst, maar dan niet op straat.

We zijn met een schoolexcursie naar het STRAAT museum in Amsterdam gegaan. STRAAT is een museum waarin straatkunst – wat sommigen graffiti noemen – wordt tentoongesteld. Het is wel belangrijk gelijk het onderscheid met graffiti te maken. Bij graffiti gaat het om het achterlaten van een teken zoals je naam, ook wel een tag genoemd. Straatkunst besteedt echter veel meer aandacht aan de kwaliteit van de werken en de boodschap erachter.

Je ziet dit ook zeker terug in het museum. Het museum is een gigantische loods in de voormalige haven. Deze locatie is strategisch gekozen: het is waar destijds de straatbeweging het meest actief was in Amsterdam. De loods hangt voor met hele grote canvassen, vergelijkbaar met grote muren. Elk doek is beschilderd door een andere artiest. Waar andere musea gerenommeerde artiesten prefereren, zet STRAAT nieuw talent van over de hele wereld in de spotlight.

De hal schept een hele rauwe, industriële en straatachtige omgeving, maar dan binnen. Enkele bezoekers die ik sprak waren echter sceptisch: “de kunstwerken en de omgeving [geven] niet echt het gevoel dat het over straatkunst [gaat]”. Dit roept de vraag op: kan je het wel beschouwen als straatkunst als het specifiek voor een indoor museum gemaakt is? De masterminds achter STRAAT vinden van wel: “Je komt straks in een industrieel pand terecht, waar kunstenaars ter plekke hun werk hebben gemaakt, op doeken ter grootte van muren. In een pand dat op zichzelf al straats aandoet. Ja, het is binnen, maar zo straats als dat zou kunnen. En dat geeft ons een goed platform om recht te doen aan de kunst die we tonen” (bron). Een andere bezoeker was het hier helemaal mee eens: “doordat de omgeving heel open is lijkt het net alsof we gewoon op straat zijn, en straatkunst is een beweging, het maakt dus niet uit waar het hangt. Uiteindelijk zijn het natuurlijk gewoon straatartiesten die binnen een kunstwerk hebben gemaakt. Nog steeds straatkunst dus”.

In het museum is een grote collectie van 170+ kunstenaars te bewonderen. Er is een grote artistieke verscheidenheid, van agressieve spetters tot lijntekeningen en pastelkleuren, je vindt er van alles. Er zitten echt hele mooie en originele werken tussen: “een mooie verzameling van verschillende stijlen en technieken”, volgens een bezoeker. Het museum roteert om de zoveel tijd welke werken te zien zijn, dus als je na een aantal maanden terugkomt kan je weer andere straatkunst bewonderen.

Naast het showcasen van straatkunst biedt het museum ook educatie aan. Je vindt door het hele museum palen met daarop uitleg over de achterliggende kunststromingen en bewegingen, waar ze vandaan komen en hoe ze zich hebben verspreid. Er wordt een nadruk gelegd op straatkunst als een vorm van (politiek) activisme. Ik vind het heel goed dat ze ook dit aspect van de kunst laten zien, en niet alleen “wauw mooie kleurtjes en figuurtjes”. Ik denk dat je door kunst in context te plaatsen er veel meer waarde uit kan halen.

Er zit wel één minpuntje aan het museum: de prijzen van de cupcakes zijn echt

nier normaal hoog. Zoals een andere bezoeker het zei: “ze werken hier nog met guldens denk ik”. Maar dat is misschien ook wel te verwachten in hartje Amsterdam.

Vergelijking met FOAM

Waar ze bij STRAAT vooral aandacht besteden straatkunst met spuitbussen en verf – en de bewegingen daaromheen – ligt bij FOAM de focus op (straat)fotografie. FOAM besteedt dan ook wel aandacht aan het vangen van het authentieke straatleven, maar dan via een ander medium: fotografie.

Waar STRAAT heel rauw en authentiek is, conformeert FOAM meer naar de klassieke museumervaring, met speciaal ingerichte tentoonstellingen, bordjes aan de muren, rondleidingen en workshops. Over het algemeen voelde FOAM meer verfijnd en gepolijst tenopzichte van STRAAT.

Een nadeel van FOAM is echter, volgens het internet, dat de toegangsprijs een stuk minder betaalbaar is. Maar gelukkig betaalde de school dat voor ons :)

De tentoonstellingen – specifiek die van Ara Güler – waar we met school aandacht aan besteden richtte zich, zoals ik al opmerkte, op straatfotografie. Dit heeft met street art in gemeen dat het zich beide op straat afspeelt. Toch zijn er verschillen.

Waar straatkunst specifiek door een artiest gemaakt wordt, en zich richt op originaliteit, stijl, kwaliteit en de onderliggende boodschap, richt straatfotografie zich juist op het vangen van toevallige momenten om een authentiek beeld van het straatleven te schetsen. Bij fotografie werk je ook met een camera, en moet je dus on-the-spot nadenken over belichting, compositie en kleuren.